

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19-20 травня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

Отже, хотілось би зазначити, що сутність економічної безпеки можна визначити як стан економіки й інститутів влади, за якого забезпечуються гарантований захист національних інтересів, соціальна спрямованість політики, достатній оборонний потенціал навіть за несприятливих умов розвитку внутрішніх та зовнішніх процесів. Іншими словами, економічна безпека – це не тільки захищеність національних інтересів, але і готовність і здатність інститутів влади створювати механізми реалізації і захисту національних інтересів розвитку вітчизняної економіки, підтримки соціально-політичної стабільності суспільства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Мірошніченко О.В. Визначальні функції системи національної економічної безпеки / О.В. Мірошніченко. – Науковий вісник Волинського державного університету. Економічні науки. №12. – Луцьк: ВДУ ім. Л. Українки, 2007. – с. 8-11
2. Основи функціонування системи економічної безпеки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.niss.gov.ua/book/rozdil/rozd20.htm>
3. Предборський В.А. Економічна безпека держави : Монографія. – К.: Кондор, 2005. – 391 с.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОБОВ'ЯЗКІВ ПОДАТКОВИХ АГЕНТІВ УКРАЇНИ ТА АВСТРІЇ

Янішевська К. Д.

*викладач кафедри СМП юридичного факультету
Сумського державного університету*

Будь-яка держава зацікавлена в тому, щоб отримувати податки своєчасно і в повному обсязі. З тим, що податки треба платити, добропорядні громадяни і компанії цілком згодні, але на практиці далеко не всі поспішають перерахувати до бюджету частину своїх доходів. Саме тому виник інститут податкових агентів, які є законними посередниками між платниками податків та фіскальними органами з питань справляння та перерахування податків. Податкові агенти, як проміжна ланка в зв'язці платники податків - держава, володіють певними правами, повноваженнями і відповідальністю. Механізм їх дій регламентований нормами податкового законодавства.

Обов'язки податкових агентів певною мірою є похідними від цілей та завдань податкових органів, тому умовно податкових агентів можна вважати представниками податкових органів у питаннях взаємовідносин з платниками податків.

Українське законодавство наразі не передбачає чітко визначених загальних правових норм щодо обов'язків податкових агентів. Ці обов'язки лише описуються в нормах Податкового кодексу України, стосовно тих податків та зборів, в рамках яких безпосередньо застосовується інститут податкового агентства [1].

Відповідно до податкового законодавства, до основних обов'язків податкових агентів належать обов'язки щодо:

- 1) правильного й своєчасного обчислення й утримання сум податкових платежів з коштів платників податків;
- 2) своєчасного перерахування податків до відповідних бюджетів.

Ці обов'язки деталізуються додатковими обов'язками податкових агентів щодо:

- 1) здійснення обліку доходів платників податків, утриманих і перерахованих до бюджетів;

2) надання податковому органу документів та інформації, необхідних для здійснення контролю за платником податків;

3) надання податковому органу інформації про неможливість утримання податку з платника податків і про суми заборгованості останнього.

У випадку відсутності коштів у платника податків у податкового агента не виникає обов'язку із втримання й перерахування податку до бюджету. Подібна ситуація породжує автоматично додатковий обов'язок податкового агента – повідомити в податковий орган про не утримані суми податку в закріпленій законодавством строк [2].

Дивлячись на функціонування інституту податкового агента в Австрії чітко простежується відмінність у колі виконуваних повноважень та обов'язків даного суб'єкта податкових правовідносин.

Практика взаємодії платників податків з фіскальними органами в Австрії, як і в Австралії, передбачає можливість використання послуг податкового агента. На території Австрії діяльність податкового агента може здійснюватись або в якості аудитора (Wirtschaftsprüfer), або податкового радника (Steuerberater). Нормативною базою для операцій податкового агента є Закон «Про професію повіреного з економічних питань» [3].

Необхідною передумовою для провадження професійної діяльності податкового агента є наявність членства у Колегії повірених з економічних питань.

До основних функцій податкового агента належить:

- ведення загальної бухгалтерії компанії та бухгалтерії з виплати заробітної плати.

Також до безпосередніх зобов'язань завжди включаються:

1. питання складання щорічної звітності;
2. подання податкових декларацій.

Оскільки компанії повинні сплачувати соціальні внески, то податкові агенти представляють інтереси платника податків в уповноважених органах державної влади.

Важливість діяльності податкового агента полягає у перевірці надійності системи ризик-менеджменту та контролінгу в компанії. Окрім цього, в центрі його уваги перебувають питання якості ІТ-системи підприємства, що становить ноу-хау даної професії.

З метою забезпечення професійної відповідності податкових агентів, Колегія повірених з економічних питань визначила декілька основоположних принципів, яких повинні дотримуватись аудитори та податкові радники:

- компетентність та досвід;
- довіра та надійність.

Для дотримання визначених принципів Колегія призначає випробування для претендентів на здобуття професії аудитора або ж податкового радника. В результаті даного випробування приймається рішення про видачу відповідного свідоцтва. Інформація про тих, хто отримав свідоцтво заноситься до публічного реєстру, який з 2007 року функціонує в режимі онлайн.

Офіційно зареєстровані податкові агенти виконують свою діяльність як податкові аудитори та як податкові радники. Загальними обов'язками податкового агента підприємства є повний фінансовий контроль та облік довірених йому операцій, захисту активів та рахунків клієнта, забезпечення правильності всіх витрат і дотримання законодавства при розрахунках та поданні фінансової звітності [4].

Хоча в цілому обов'язки австрійського податкового агента зазначені вище, сфера його повноважень охоплює різноманітні сфери. Нижче виділені ті основні обов'язки, які виконує в ході своєї діяльності компетентний податковий агент:

1. Самостійне збирання та подання заявки на відкриття нових рахунків, що належним чином затверджені, як до державних так і до приватних фінансових установ.

2. Перевірка, що всі авторизовані підписані рахунку відповідають платоспроможності клієнта.

3. Перевірка своєчасності відрахувань податків до бюджету, при необхідності – проведення власного моніторингу рахунків, щоб запобігти перевитратам та несвоєчасності проведення розрахунків.

4. Забезпечення звірки звітів щомісячних бюджетних і корекція всіх розбіжностей.

5. Перевірка використання прямих платіжних документів.

6. Забезпечення захищеності фінансових активів від зловживань і крадіжок.

7. Перевірка порядку нарахувань та перерахувань заробітної плати.

8. Ведення зовнішніх переговорів з державними фіскальними та контролюючими органами, перевірка кадрових процедур державних послуг.

9. Виконання інших функцій, визначених в договорі.

Також як податковий аудитор, так і податковий радник мають бути в курсі змін, внесених в законодавстві, процедур і вимог, що мають відношення до діяльності клієнта [5].

В Україні ж на податкових агентів покладається обов'язок по обчисленню й утриманню податку з платника податку і перерахуванню його у відповідний бюджет.

Отже, в Україні податковий агент має базовий обсяг його прав та обов'язків, які є похідними від прав та обов'язків платника податку, податковий обов'язок якого виконується податковим агентом.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Андрущенко В. Л. Податкові системи зарубіжних країн / В. Л. Андрущенко, О. Д. Данілов. – К. : Комп'ютерпрес, 2014. – 240 с.

2. Попов В. Ю. Інститут податкових агентів в Україні / В. Ю. Попов // Фінанси України. – 2015. – № 5. – С. 78.

3. FISCAL AGENT RESPONSIBILITIES, [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://orion.neiu.edu/~finanaff/FiscalAgentHandbook/0/01.html>

4. Statistik der Umsatzsteuer 2010. – Wien: Statistik Austria, 2015. Umsatzsteuergesetz - [Електронний ресурс] - Режим доступу: [http://www.jusline.at/Umsatzsteuergesetz_\(UStG\).html](http://www.jusline.at/Umsatzsteuergesetz_(UStG).html)

5. Мельник В. М. До питання формування теоретичних засад адміністрування податків / В. М. Мельник // Фінанси України. – 2008.